

[Helle Degn]

be et forum for fælles initiativer og ideer. Derfor må jeg glæde mig over den måde, hvorpå undervisningsministeren i modsætning til de øvrige ministre, som jeg har lyttet til i dag, var helt anderledes med i en positiv ånd og i et forsøg på en idéudvikling og -udveksling. I modsætning til, hvad der var tilfældet med f.eks. hr. Duetoft, var det dejligt at lytte til undervisningsministeren.

Med dette oplæg til uddannelsesinitiativer ønsker Socialdemokratiet at pege på nogle konkrete og indlysende eksempler på, hvor Danmark og undervisningsministeren straks kan yde et bidrag. Hvor er det, vi har noget relevant at byde på, noget, som er lige til at gå til? Vi peger på allerede kendte internationale platforme, udvekslingsprogrammer på europæisk og nordisk plan, og jeg synes, at undervisningsministeren på en god måde har besvaret denne udfordring. Vi er på vej, og vi vil gerne opmuntre regeringen til at gå videre ad den vej.

Vi peger også på nogle danske muligheder, f.eks. at der er tomme landbrugsskoler. Jeg vil gerne opfordre undervisningsministeren til at tage kontakt med diverse uddannelsesinstitutionsledere for at finde mulige pladser, tomme stole, ekstraordinære tiltag, mulige udvekslingsmuligheder mellem lærere og studerende, altså på alle måder sætte idéudvekslingen i gang og se, hvad vi kan bidrage med. Vi peger også på, at man både inden for energiuddannelser og miljøuddannelser med henblik på udveksling kommer i gang med at nyttiggøre den viden, der er hos os, og det grundlag, der er i uddannelsessystemet i Østeuropa. Vi peger på uddannelse i udvikling af den offentlige forvaltning, service, distribution, kommunikation, markedsføring, transport og fødevarerforædling. Der er masser af områder at tage fat på.

Som et væsentligt led peger vi også på vores folkehøjskoler, som netop med deres grundtvigske tradition for idéformidling, udvikling og udveksling kunne være et ganske særligt mødested for nye systemfornyere. Gæstelektorater, udvekslingsmuligheder, en slags interrailuddannelsesordninger synes vi man skulle prøve at lægge sig i selen for at skabe. Og sådan kan man blive ved.

I denne debat vil vi gerne opfordre undervisningsministeren til at indhente forslag fra diverse institutionsledere. Den danske efter min opfattelse lidt sløve reaktion og måske også til

tider vrangvillighed, som vi har fået demonstreret tidligere på dagen, ikke i undervisningsministerens indlæg, men til tider i andre af de borgerlige ordføreres indlæg, er i allerhøjeste grad noget af det farligste for en sådan reformproces.

Jeg tror, det er vigtigt, at man forstår værdien af f.eks. Marshallhjælpen. Det var hjælp til selvhjælp, det var godt og klogt tænkt. Fulbrighthjælpen var selvhjælp, klogt tænkt. Vestlig velstand kom ikke kun af moderne teknologi, men også af, at vi havde veluddannede befolkninger i de nordiske lande. Det er netop det, der gør den store forskel i vores systemer.

Dagens udfordring er altså at støtte de reformkræfter, som er udviklet i de østeuropæiske lande og nu tager over i en meget langvarig og måske også ganske besværlig fornyelsesproces. Det håber vi Folketinget også vil tage positivt imod, så vi kan inspirere undervisningsministeren til det videre arbejde.

Eva Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti har sympati og forståelse for de intentioner, der ligger bag dette beslutningsforslag, ligesom vi har haft det for de intentioner, der lå bag de tre foregående beslutningsforslag.

Vi er også helt enige med forslagsstillerne i, at den fulde udvikling til et demokratisk samfund kræver, at man har en veluddannet og veloplyst befolkning, og det vil vi gerne medvirke til såvel her i landet som uden for landets grænser. Vi ved også, at dele af det danske uddannelsessystem er helt enestående. Det indeholder ting, som ikke findes andre steder i verden. Kan vi gennem råd, vejledning og systemekspert flytte det ud til omverdenen, synes vi, det er rigtigt, og vil gerne arbejde for det.

Det skal tilføjes, som også undervisningsministeren gjorde, at vi i en årrække gennem bilaterale aftaler har haft et samarbejde med de østeuropæiske lande om uddannelses- og forskningspolitik. Dette samarbejde vil vi meget gerne fortsætte.

Imidlertid ser vi helst, at samarbejdet på det uddannelses- og forskningspolitiske område ikke kun er bilateralt, men omfatter flere lande. Derfor vil vi tage kontakt med vores samarbejdspartnere inden for Norden og EF for at undersøge, om en række af de udvekslingsprogrammer, vi har – jeg tænker på NORDPLUS,